

DIREKTORAT ZA ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzip@gov.si
www.mzip.gov.si

Datum: 19.12. 2014

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 6141-275: Brez dobičkov v javnih podjetjih

V zvezi z odstopljeno zadevo glede dobičkov v javnih podjetjih posredujemo naslednje pojasnilo.

Družbe, ki sodijo v delovno področje Ministrstva za infrastrukturo so: ELES, d.o.o., sistemski operater, skrajšano ime: ELES, d.o.o. ,Borzen, operater trga z elektriko, d.o.o. in SODO distribucijski operater, d.o.o.,skrajšano firma: SODO d.o.o. Vse tri družbe so v 100% lasti Republike Slovenije, upravljalno funkcijo pa opravlja Vlada republike Slovenije.

Vse tri družbe opravljajo dejavnost s področja energetike in jo izvajajo kot obvezno gospodarsko javno službo. Osnovo za tako organizacijsko obliko, daje Zakon o gospodarskih javnih službah, ki določa, da se z gospodarskimi javnimi službami zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjanje v javnem interesu zagotavlja Republika Slovenija oziroma občina ali druga lokalna skupnost zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu. Javno podjetje se ustanovi v primeru, ko gre za dejavnost večjega obsega in jo je možno opravljati kot profitno. Ustanovitelj določa pogoje za opravljanje dejavnosti in določa ceno ter tarifo za uporabo javnih dobrin ter sprejema poslovno poročilo, obračune in zaključni račun javnega podjetja. Javno podjetje se organizira v eni od oblik kapitalskih družb (d.d. ali d.o.o.) in se zanj glede statusnih vprašanj in poslovanja družbe uporablja Zakon o gospodarskih družbah (ZGD).

Borzen, d.o.o., in SODO, d.o.o., sta koncesionarja, v družbah, ki ju je ustanovila Republika Slovenija in jima podelila koncesijo za opravljanje dejavnosti. Vse pravne osebe, ki opravljajo dejavnost gospodarskih javnih služb, morajo imeti revidirane letne računovodske izkaze v skladu z zakonom. Pri reviziji se ugotavlja tudi namenskost, učinkovitost in racionalnost uporabe proračunskih sredstev.

Pri izvrševanju premoženjskih pravic, ki jih ima Vlada, je v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, tudi pravica do bilančnega dobička, ki ga ustvari družba in na skupščini sprejema poslovne odločitve, ki so med drugimi:

- odločanje o uporabi bilančnega dobička,
- dajanje soglasij k poslovnim odločitvam,
- sprejemanje ali seznanitev z letnim dobičkom,
- odloča o reviziji.

Vlada pri izvrševanju upravljalne funkcije lahko družbo tudi statusno preoblikuje oziroma sprejme odločitev o prenehanju delovanja družbe.

Na skupščinah družb v letu 2014 je vlada v vlogi skupščine družbe sprejela naslednje odločitve glede izplačil dobička:

- 741.000,00 EUR - Borzen, d.o.o.(skupščina dne 7.7.2014, izplačano 30% celotnega bilančnega dobička)

- 9.062.990 EUR - ELES d.o.o. (skupščina dne 3.9.2014, izplačan celotni bilančni dobiček poslovnega leta 2013)
- 1.000.000 EUR - SODO d.o.o.(skupščina dne 13.11.2014, izplačano 30,7% celotnega bilančnega dobička)

Iz opisanega je razvidno da je Vlada RS dobiček ustrezno razporejala, kot predlaga predlagatelj v točki 1.

Cene storitev nadzira lastnik. SDH ,d.d. je že v preteklosti sprejel priporočila upravljalca (takrat AUKN). V teh 13 priporočilih se urejajo različna področja , med njimi tudi uvedba kazalnikov za ELES in distribucijske družbe, s čimer se ureja nadzor in spremljanje cen - prav to kar predlaga predlagatelj v točki 2. Nad to dejavnostjo bdi tudi Agencije za energijo, kot samostojna in neodvisna inštitucija.

Ker poslujejo družbe kot kapitalske družbe (d.o.o) imajo člani uprav in nadzornih svetov pravico do plačila nadomestil, če je tako določeno v njihovih ustanovitvenih aktih. Vse tri družbe imajo direktorja – individualni poslovodni organ. Nadzorni sveti pa imajo v Borzen, d.o.o. in SODO d.o.o. po tri člane, v ELES- u, d.o.o. pa ima nadzorni svet šest članov.

Na podlagi povedanega menimo, da je organizacija opisanih treh podjetij primerna, nadzor in regulacija cen primerno urejena, vodenje in nadzor pa urejen v skladu s predpisi in priporočili, ki urejajo to področje.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Andrej Pagon
sekretar

Danijel Levičar
generalni direktor